

07

E /C.12/BIH/CO/3

Unaprijed poslata neredigovana verzija

Distr.: Opšta
11. oktobar 2021.

Original: engleski

PRIMLJENO: 01. 11. 2021			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Priloga
07	37-1	1357-29/21	

Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava

Zaključna zapažanja o trećem periodičnom izvještaju Bosne i Hercegovine*

1. Komitet je razmatrao treći periodični izvještaj Bosne i Hercegovine (E/C.12/BIH/3) na svom 35. i 37. sastanku (vidi E/C.12/2021/SR.35 i 37), koji su održani 30. septembar i 1. oktobra 2021. godine, i usvojio ova zaključna zapažanja na svom 57. sastanku, održanom 15. oktobra 2021. godine.

A. Uvod

2. Komitet pozdravlja podnošenje trećeg periodičnog izvještaja od strane države potpisnice (E/C.12/BIH/3), kao i dopunske informacije date u odgovorima na listu pitanja (E/C.12/BIH/RQ/3). Komitet također cijeni konstruktivan dijalog vođen sa međuresornom delegacijom države potpisnice.

B. Pozitivni aspekti

3. Komitet pozdravlja zakonodavne, institucionalne i političke mjere preduzete za povećanje zaštite ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava u državi potpisnici, kao što je usvajanje izmjena i dopuna (2016.) Zakona o zabrani diskriminacije, Zakona o azilu (2016.) i Zakon o strancima (2016.), kao i mjere navedene u ovim zaključnim zapažanjima.

C. Glavni predmeti zabrinutosti i preporuke

Domaća primjena Pakta

4. Komitet je zabrinut da prava sadržana u Paktu nisu u potpunosti inkorporirana u domaći zakon i da ekonomska, socijalna i kulturna prava nemaju ustavno zagarantovani status kao građanska i politička prava. Takođe je zabrinut zbog nedostatka informacija o odlukama domaćih sudova koje se pozivaju na Pakt. Dalje je zabrinut zbog nedostatka specijalizovane obuke o odredbama Pakta i opravdanosti njihove primjene među sudijama, tužiocima i advokatima (član 2, stav (1)).

5. Komitet preporučuje da država potpisnica:

(a) Preispita svoj domaći zakon s ciljem da se prava iz Pakta u potpunosti inkorporiraju u njega i osigura da ta prava budu ustavno zagantovana jednako drugim ljudskim pravima i osnovnim slobodama;

(b) Osigura specijalizovanu obuku o odredbama Pakta i opravdanosti njihove primjene za sudije, tužioce i advokate;

(c) Poveća svijest o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima među ostalim državnim i nedržavnim akterima odgovornim za implementaciju Pakta, kao što su inspektori rada, socijalni radnici, zdravstveno osoblje i nastavnici, kao i među nosiocima prava;

(d) Uzme u obzir opšti komentar Komiteta br. 9 (1998) o domaćoj primjeni Pakta.

Obaveze države potpisnice

6. Komitet primjećuje složen sistem upravljanja u državi potpisnici i decentralizaciju ovlasti i odgovornosti u oblastima koje se odnose na ekonomska, socijalna i kulturna prava, uključujući socijalnu zaštitu, zdravstvenu zaštitu i obrazovanje. Komitet je, međutim, zabrinut zbog značajnih neslaganja u zakonodavnim i političkim mjerama koje su poduzete na različitim nivoima vlasti u tim oblastima; i posljedice značajne regionalne nejednakosti u nivou uživanja ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava. Također je zabrinut zbog nedostatka praćenja i koordinacije, na državnom nivou, preduzetih mjera i aktivnosti koje provode Entiteti, Brčko Distrikt i kantoni Federacije, čime se nastavlja dispariteti i nejednakosti (član 2, stav (1)).

7. Komitet podsjeća državu potpisnicu da snosi krajnju odgovornost za primjenu Pakta na svim nivoima vlasti, uključujući kantone i opštine. On preporučuje da država potpisnica preduzme sve potrebne mjere kako bi osigurala uživanje prava zagantovanih Paktom bez obzira na mjesto prebivališta. Komitet posebno preporučuje da država potpisnica:

(a) Uskladi zakonodavne i mjere politike koje su preduzete ili predviđene;

(b) Unaprijedi praćenje i koordinaciju aktivnosti koje se provode na svim nivoima vlasti;

(c) Ojača administrativne i finansijske kapacitete lokalnih samouprava.

Prikupljanje podataka

8. Komitet je zabrinut zbog nedostatka sistematskog prikupljanja podataka razvrstanih na osnovu zabranjenih osnova, što otežava procjenu stepena ostvarivanja prava iz Pakta. Takođe žali zbog nedovoljnih podataka koje je dostavila država potpisnica (član 2, stav (1)).

9. Komitet preporučuje da država potpisnica unaprijedi svoj sistem prikupljanja podataka, uključujući popis, kako bi prikupljala podatke razvrstane na osnovu zabranjenih osnova, uključujući pol, starost, invaliditet, etničko porijeklo i region, s ciljem praćenja napretka u realizaciji prava iz Pakta i formulisanja efikasnih i ciljanih mjera, posebno za ugrožene i marginalizovane pojedince i grupe. Takođe traži od države potpisnice da u svoj sledeći periodični izvještaj uključi godišnje uporedne statističke podatke, razvrstane prema gore navedenim i drugim relevantnim osnovama, neophodnim za mjerenje napretka ostvarenog u ostvarivanju prava sadržanih u Paktu.

Nacionalna institucija za ljudska prava

10. Komitet je zabrinut zbog izvještaja da Institucija ombudsmana za ljudska prava nije u potpunosti nezavisna i da na efikasnost njenih svakodnevnih funkcija i djelotvornost utiče njena složena struktura. Takođe je zabrinut zbog nedostatka mjera nadležnih organa za realizaciju preporuka u vezi s odlukama Institucije. Takođe napominje da Institucija od 2013. godine nije objavljivala